

Zonele Libere în concept european

2011, zonele libere vor dispărea. Deocamdata administratiile acestora considera ca orizontul de timp este îndepărtat pentru a-și face planuri pentru ceea ce va urma de atunci încolo. Taierea facilităților acordate zonelor libere a început de la 1 ianuarie 2005, atunci când impozitul pe profit a fost ridicat de la 5% la 16%. Rămân deocamdata în vigoare scutițiile de la plata taxelor vamale, TVA, a accizelor pentru marfurile introduse în perimetrul zonelor libere. Conceptul de zonă liberă nu se potrivește cu conceptele din Uniunea Europeană, dar în România funcționează șase astfel de zone. Firmele care au investit aici au primit ajutoare de aproape 600 de miliarde de lei. Au lăsat însă comunității investiții în infrastructură de 15 miliarde.

Taierea facilităților acordate zonelor libere a început de la 1 ianuarie 2005, atunci când impozitul pe profit a fost ridicat de la 5% la 16%. Rămân însă în vigoare scutițiile de la plata taxelor vamale, TVA, accizelor pentru marfurile introduse în perimetrul zonelor libere.

Totodată, firmele care își desfășoară activitatea în cele șase zone libere funcționale, Constanța Sud, Galați, Sulina, Giurgiu, Braila și Arad-Curtici, sunt exceptate de la plata taxelor vamale după îndeplinirea formalităților de export pentru materialele și accesoriile românești introduse în zonele libere și destinate altor state. La 1 ianuarie 2011 toate acestea vor fi eliminate, iar denumirea de „zonă liberă” va dispărea. Perioada de menținere a facilităților până în 2011 a fost convenită cu Uniunea Europeană.

In UE, doar la periferie

Conceptul de zonă liberă nu se potrivește cu conceptele din Uniunea Europeană, spune negociatorul-șef cu UE, Leonard Orban. Deși există astfel de zone în spațiul comunitar, ele sunt plasate în afara Europei, de regulă în insule ce sunt părți integrante ale teritoriului unuia dintre statele membre ale Uniunii. Orban afirmă că la baza plasării lor la marginea UE stau argumente de ordin social. În lume, în prezent, funcționează aproximativ 500 de zone libere.

Rățiunea înființării acestor zone este aceea de atragere de capital străin în România. În acest sens au fost înființate mai multe zone libere care să ofere facilități de ordin legislativ cit și avantajele unor amplasamente în imediată apropiere a căilor de navigație maritimă, fluvială sau aeriană. Faptul că firmele care funcționează aici se bucură de numeroase facilități a făcut ca zonele libere să fie luate drept paradisuri fiscale.

Mostenire grea

Deși știi care va fi soarta în 2011, conducerile celor șase zone nu se gîndesc decît la viitorul apropiat. De exemplu, noul director al Zonei Libere Galați, Angela Ivan, ne-a spus că facilitățile care încă mai există nu mai sînt relevante. „Facilitățile au dispărut încă de la 1 ianuarie 2005. Avantajul este că guvernul subvenționează jumătate din valoarea importului”, spune Angela Ivan. Că să întarească teza că situația nu mai este roză, aceasta a spus că orice agent economic trebuie să plătească licența de funcționare, iar intrarea în spațiul zonei libere se face printr-un permis care, la rîndul său, costă. „De la Consiliul Județean am primit imensă sumă de 100 de milioane de lei. Nu am apă, depozite, infrastructură”, ne-a declarat proaspătul director. În aceste condiții, încercarea conducerii de la Galați de a atrage investitori este o întreprindere anevoioasă.

„Dorim să-i convingem pe cei de la Lukoil să concesioneze terenuri. A venit senatorul Carol Dina și a concesionat două. Sperăm să vină și chinezii”, spune Angela Ivan. Alături, la Braila, marile probleme sînt legate de executia unor construcții destinate depozitării, întrucît există întîrzieri cu proiectarea lor. De altfel, conducerea Zonei Libere Braila a avut recent ocazia să se plîngă de aceste întîrzieri însași premierului Calin Popescu Tariceanu, aflat în vizita în Galați și Braila.

Firme multe, facilitati pe duca

„La Giurgiu se concentrează cel mai mare număr de firme dintre toate zonele libere. Sînt peste 300”, ne-a spus directorul comercial de aici, Camelia Popa. Anul 2011 nu reprezintă nici la Giurgiu o chestiune de care să se vorbească acum. Supararea cea mare vine de la faptul că facilitățile au început să dispară. „De la 1 ianuarie s-a renunțat la cota redusă de impozit de 5%. Acum este 16%. Ne-au mai rămas numai scutițiile la TVA și accize”, a spus Camelia Popa care a ținut să precizeze că, deși marfurile sînt introduse și prelucrate fără taxe, la ieșirea din perimetrul zonei sînt supuse regimului fiscal normal.